Viestintä
Poikola Juha

18.2.2025

TVO-15159
Julkinen

Talousvaliokunta

Sähköpostilla: tav@eduskunta.fi

Talousvaliokunta torstai 20.02.2025 klo 12.00 / HE 207/2024 vp / Lausuntopyyntö

Teollisuuden Voima Oyj:n asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle (HE 207/2024 vp) laiksi eräiden suurten ilmastoneutraaliin talouteen tähtäävien investointien verohyvityksestä sekä laiksi Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Teollisuuden Voima Oyj (myöhemmin TVO), joka tuottaa noin 30 prosenttia Suomen sähköstä kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä. TVO kannattaa toimia puhtaan siirtymän investointien vauhdittamiseksi. Hallituksen esitys verohyvitykseksi on siten tervetullut aloite.

Ehdotettu verohyvitys ei ole teknologianeutraali. Se koskisi sähkön- ja lämmöntuotannon osalta vain investointeja uusiutuviin tuotantomuotoihin. Ongelma liittyy EU:n valtiontukisääntöihin, joka tekee ydinvoima sisällyttämisen esitykseen hankalaksi. Suomen tulisikin vaikuttaa EU:n kaavailtuun valtiontukisääntöjen uudistukseen asian korjaamiseksi.

TVO ei myöskään pidä perusteltuna sähköpohjaiseen vetyyn pohjautuvien investointien rajaamista tuen ulkopuolelle. Suomen tulisi hyödyntää kriisi- ja siirtymäpuitteisiin sisällytetty mahdollisuus sähköpohjaisen vedyn tukemiseksi.

Investointihyvityksen vähentäminen yhtiön tuloverosta tarkoittaa, että TVO ei voittoa tuottamattomana Mankala-yhtiönä tästä tukimallista hyödy. Esimerkiksi TVO valmistelee parhaillaan toista suurta akkulaitoksen rakentamista, eikä näillä näkymin hyödy investointihyvityksestä.

Mankala yhtiönä TVO on myös aiemmin joutunut muita yrityksiä huonompaan asemaan lainsäädännössä. TVO:n ydinvoimalaitosinvestointiin otettujen lainojen korkoja ei ole voitu täysimääräisesti verotuksessa vähentää vuodesta 2019 alkaen. Asian korjaamiseksi on maininta myös Orpon hallitusohjelmassa: ”Selvitetään ja mahdollisuuksien mukaan toteutetaan korkovähennysoikeuden rajoituksen infrastruktuuripoikkeuksen laajennus suurten

energiahankkeiden osalta.” Tämä keskeneräinen asia tulisi viipyilemättä hoitaa.

TVO nostaa tässä yhteydessä esiin parhaillaan lausuntovaiheessa olevan hallituksen esityksen sähkömarkkinalain ja maakaasumarkkinalain 12 ja 96 §:n muuttamisesta. Tämän käsittelyn yhteydessä tulisi edistää myös Orpon hallituksen keskeneräistä kirjausta, että *”niin sanotun mitoittavan vikaantumisen tehorajan sääntely ratkaistaan. Tavoitteena on, että ydinvoimaloita voidaan ajaa täydellä teholla ilman kohtuuttomia kustannuksia.”*